

M9 - ELS COMTALS I LA SERRA DE MONTLLEÓ

Aquesta ruta es centra en el conjunt monumental de parets de pedra seca al solell dels Comtals. També ressegueix un petit itinerari adaptat per la foneria dels Comtals amb plafons explicatius sobre elements de pedra seca i naturals. A continuació passa per la serra de Montlleó, amb tres tines, un pou de glaç, unes vistes ben singulars de Manresa i Montserrat, i extensos boscos en procés de regeneració des de l'incendi de 1986. L'anada es fa pel costat del Cardener i la tornada per la torre de Santa Caterina, però també es pot fer una versió circular ben curta des del barri dels Comtals.

Dificultat	Mitjana
Distància	10,9 km
Temps	3 h
Desnivell	262 m

COM ARRIBAR-HI L'itinerari comença en el casc urbà, al passeig del riu, a l'alçada del Pont Vell.

A PONT VELL. El Pont Vell travessa el riu Cardener a l'entrada sud-oest de Manresa. D'origen romà, l'actual es tracta d'una reconstrucció fidel del pont medieval que data del segle XII, del qual se'n conserven les bases

dels arcs centrals. El pont fou destruït l'any 1939 a causa d'un bombardeig i fou reconstruït entre 1960 i 1962. El pont dibuixa vuit arcs de mig punt amb una alçada màxima de 25 metres sobre el riu. Fou destruït l'any 1939 a causa d'un bombardeig i fou reconstruït entre 1960 i 1962. El pont dibuixa vuit arcs de mig punt amb una alçada màxima de 25 metres sobre el riu.

B FONT DE SANT PAU. Situada sota d'una balma, va ser freqüentada durant molt temps per manresans que hi anaven a berenar els diumenges a la tarda per gaudir de la frescor de l'entorn. Tot i que ara l'aigua no és potable, és un lloc agradable per mantenir una estona de repòs en el camí, ja que l'espai està habitat amb taules, a l'ombra de diversos arbres. Cal destacar-ne un plataner majestuós situat en una vora del camí.

C CAMÍ DE LA SOLANA DELS COMTALS. Aquest itinerari divulgatiu, condicionat per Condals Group, vol deixar constància, a través de diferents plafons divulgatius, de les activitats que es feien en un entorn rural abans de l'expansió industrial. Proposen un recorregut per unes terres que a principis de segle XX encara estaven destinades a cultius agrícoles i que l'abandó d'aquesta activitat ha transformat en un bosc jove.

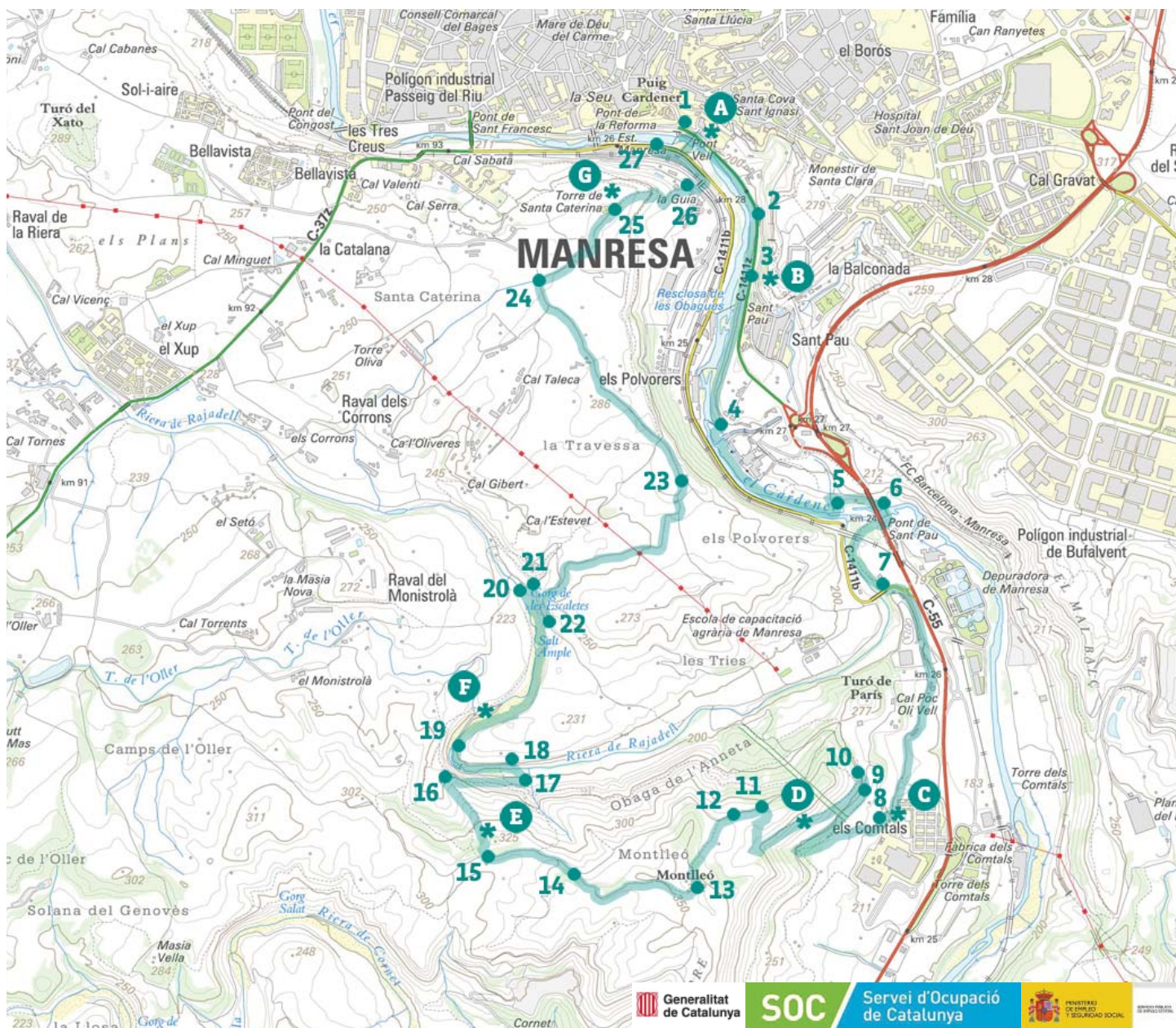
D CONSTRUCCIONS DE PEDRA SECA DE LA SOLANA DELS COMTALS. Al llarg de tota la pujada cap al camí

de Montlleó anirem trobant construccions de pedra seca que han permès poder cultivar aquest terreny al llarg dels segles. Les parets, que han comportat l'existència de terrasses de cultiu i les barraques, les tines de vi o els pous d'aigua, que han permès dur-hi a terme les feines associades al cultiu de la vinya i oliveres. La tècnica de construcció de la pedra seca ha estat declarada recentment Patrimoni Cultural Immateral de la Humanitat.

E CONSTRUCCIONS DE PEDRA SECA DE LA RIERA DE RAJADELL I LA SERRA DE MONTLLEÓ. La pedra seca és molt present a la vall de la riera de Rajadell. Trobem barraques i tines escampades per tot el terreny. Les tines es situaven a peu mateix de vinya per tal de solucionar el problema del transport de la verema i permetre una fermentació homogènia del vi.

F GORG I CINGLES. Al llarg de la riera trobarem diverses cingleres de roca esculpida i gorgs remarcables, com el dels Esparvers o les Escaletes o els, formats per l'erosió diferencial dels diversos tipus de roca al llarg de la riera.

G TORRE DE SANTA CATERINA. De basament cilíndric, s'aixecà en el turó homònim l'any 1836, amb motiu de les guerres entre carlins i isabelins, gairebé coincidint amb l'ampliació del castell de Puigterrà, avui totalment desaparegut.

Itinerari

- 1 PONT VELL.** Sortim en direcció Barcelona per la vorera de la carretera.
- 2 BAIXADA CAP AL CARDENER.** Trenquem a mà dreta seguint el corriol.
- 3 FONT DE SANT PAU.** Continuem endavant pel corriol que baixa en direcció al riu en un indret on hi ha una barana de fusta.
- 4 PAS DE SOBRE CANAL.** Trenquem a mà dreta per travessar el canal de la fàbrica Blanca i Vermella. Anem seguint el camí que transcorre entre el riu i el canal.
- 5 CAMÍ DE LA FÀBRICA BLANCA I VERMELLA.** Anem en direcció al viaducte de la carretera C-55 per un camí de carro. Travessem el viaducte per sota la segona arcada.
- 6 PASSERA SOBRE EL CARDENER.** Travessem la passera i agafem el camí de la dreta, que torna a passar per sota el viaducte i per sota la via del tren, fins a l'antiga carretera de Barcelona.
- 7 ANTIGA CARRETERA DE BARCELONA.** Anem cap a mà esquerra. Travessem la carretera de Barcelona just abans d'arribar a la C-55 i agafem un camí que marxa en paral·lel a aquesta carretera en direcció a Barcelona.

- 8 INICI ITINERARI CONDALS GROUP.** En arribar al barri dels Comtals, seguim la ruta senyalitzada per la foneria dels Comtals, que s'inicia just al costat d'un dipòsit d'aigua.
- 9 INICI CAMÍ DE MONTLLIÓ.** Deixem la ruta de la foneria i comencem l'ascens a Montlleó.
- 10 INICI CORRIOL DEL SOLELL DELS COMTALS.** Corriol d'ascens a la carena de Montlleó. Situat a pocs metres del punt 9, just després de passar una torre elèctrica.
- 11 BARRACA DE PEDRA SECA.** Arribant a la carena, observem una barraca de pedra seca.
- 12 BARRACA I TINA.** Seguint el corriol marcat trobem una altra construcció de doble planta. Marxem pel corriol que passa per mà esquerra de la construcció.
- 13 CAMÍ CARRETER.** Desemboquem en un camí carreter que té marques del PR-130. El seguim, en un indret en que passa entre dos camps.
- 14 CAMÍ DE MONTLLIÓ.** Arribem al camí de Montlleó i trenquem a mà esquerra.
- 15 CORRIOL A LA RIERA DE RAJADELL.** Comencem a baixar pel corriol; trobarem diverses

construccions de pedra seca (tines i barraques).

- 16 CINGLE DELS ESPARVERS.** Des de dalt del Cingle, podreu gaudir d'unes vistes immillorables a la riera de Rajadell i el gorg dels Esparvers. Seguim el descens pel corriol que baixa muntanya avall, paral·lel a la cinglera.
- 17 POU DE GLAÇ DE L'OBAGA DE L'AGNETA.** Quan gairebé hem arribat a baix de tot de la cinglera, trobarem una tanca de fusta que indica el perímetre del pou de glaç de l'obaga de l'Agneta. L'heu de vorejar pel corriol que recorre la tanca per la part inferior, i allà trobareu el rètol indicatiu del pou i la seva entrada.
- 18 RIERA DE RAJADELL.** Continuant corriol avall, molt aviat trobarem la riera de Rajadell, que hem de creuar i seguir aigües amunt.
- 19 GORG DELS ESPARVERS.** És un dels punts d'interès del recorregut. A tocar del gorg, s'aixeca l'imponent cingle dels Esparvers. Continuem avançant pel marge esquerre de la riera. El camí carreter s'ha acabat i avancem per un corriol que marxa en paral·lel a la riera.
- 20 GORG DE LES ESCALETES.** Trobem una passera de fusta que ens permet salvar un petit desnivell. Fixeu-vos en la forma d'escales de la cascada, que dona nom a l'indret. Continuem paral·lels a la riera fins a trobar una pista.

- 21 BARRACA DE PEDRA SECA.** Deixem la riera i agafem el camí que puja en direcció a la torre de Santa Caterina. Està senyalitzat.
- 22 CORBA TANCADA.** Cal fer la corba de 180°. Estar alerta de no seguir recte.
- 23 GOSSERA.** Seguim a l'esquerra, en direcció a la carena.
- 24 TRENCALL A LA TORRE DE SANTA CATERINA.** Deixem el camí de les Pedreres i ens dirigim cap a la torre de Santa Caterina, que veiem al fons.
- 25 TORRE DE SANTA CATERINA.** Travessem l'esplanada i ens dirigim cap a un corriol que descendeix des del nord-est de la Torre.
- 26 TRENCALL AL BARRI DE LA GUIA.** Agafem la carretera que va des del barri de la Guia cap a l'antiga carretera de Barcelona. Travessem la via del tren per un pas elevat.
- 27 ANTIGA CARRETERA DE BARCELONA.** Travessem la carretera pel pas de vianants del costat de la Renfe, i ens dirigim al pont vell per la passarel·la de fusta del costat del Cardener. Travessem el pont i acabem l'itinerari allí on l'hem començat.

www.anellverdamanresa.cat